

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 janvier 2007

PROJET DE LOI**modifiant le Code civil et
réglant le droit successoral à
l'égard du cohabitant légal survivant**TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION
DE LA JUSTICE**PROJET DE LOI****modifiant, en ce qui concerne le droit
successoral à l'égard du cohabitant légal
survivant, le Code civil et la loi du
29 août 1988 relative au régime
successoral des exploitations agricoles en
vue d'en promouvoir la continuité****(nouvel intitulé)**

Documents précédents :

Doc 51 **2514/ (2005/2006) :**

001 : Projet de loi.

002 à 004 : Amendements.

005 : Rapport.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 januari 2007

WETSONTWERP**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek
houdende regeling van het erfrecht van
de langstlevende wettelijk samenwonende**TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE**WETSONTWERP****tot wijziging, wat de regeling van het
erfrecht van de langstlevende wettelijk
samenwonende betreft, van het
Burgerlijk Wetboek en van de wet van
29 augustus 1988 op de erfregeling inzake
landbouwbedrijven met het oog op het
bevorderen van de continuïteit****(nieuw opschrift)**

Voorgaande documenten :

Doc 51 **2514/ (2005/2006) :**

001 : Wetsontwerp.

002 tot 004: Amendementen.

005 : Verslag.

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT :</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT :</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2 (nouveau)

L'article 353-16, alinéa 1er, du Code civil, inséré par la loi du 24 avril 2003, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Sous réserve des droits du conjoint survivant sur l'ensemble de la succession de l'adopté décédé sans postérité et des droits dont bénéficie le cohabitant légal survivant, la succession est réglée comme suit:»

Art. 3 (ancien art. 2)

À l'article 731 du même Code, remplacé par la loi du 14 mai 1981, les mots «et à ses parents collatéraux» sont remplacés par les mots «, à ses parents collatéraux et, dans les limites des droits qui lui sont conférés, à son cohabitant légal».

Art. 4 (ancien art. 3)

L'article 732 du même Code est complété par les mots «, sauf les exceptions prévues par la loi».

Art. 5 (nouveau)

L'article 745bis du même Code, inséré par la loi du 14 mai 1981 et modifié par la loi du 31 mars 1987, est complété par un § 3, rédigé comme suit:

«§ 3. Le conjoint survivant recueille seul, à l'exclusion de tous les autres héritiers, le droit au bail relatif à l'immeuble affecté à la résidence commune au moment de l'ouverture de la succession du défunt.»

Art. 6 (ancien art. 4)

À l'article 745^{quinquies} du même Code, inséré par la loi du 14 mai 1981, les mots «d'un précédent mariage» sont chaque fois remplacés par les mots «d'une précédente relation».

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2 (nieuw)

Artikel 353-16, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003, wordt vervangen als volgt:

«Onder voorbehoud van de rechten van de overlevende echtgenoot op de gehele nalatenschap van een geadopteerde die zonder nakomelingen is overleden en de rechten die de langstlevende wettelijk samenwonende geniet, wordt de nalatenschap als volgt geregeld:»

Art. 3 (vroeger art. 2)

In artikel 731 van het hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 14 mei 1981, worden de woorden «en aan zijn bloedverwanten in de zijlijn» vervangen door de woorden «aan zijn bloedverwanten in de zijlijn en aan zijn wettelijk samenwonende binnen de grenzen van de rechten die hem zijn toekend».

Art. 4 (vroeger art. 3)

Artikel 732 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de woorden «, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen».

Art. 5 (nieuw)

Artikel 745bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 14 mei 1981 en gewijzigd bij de wet van 31 maart 1987, wordt aangevuld met een § 3, luidende:

«§ 3. De langstlevende echtgenoot verkrijgt als enige, met uitsluiting van alle andere erfenamen, het recht op de huur van het onroerend goed dat bij het opengaan van de nalatenschap van de overledene tot gemeenschappelijke verblijfplaats diende.»

Art. 6 (vroeger art. 4)

In artikel 745^{quinquies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 14 mei 1981, worden de woorden «uit een vorig huwelijk» telkens vervangen door de woorden «uit een vorige relatie».

Art. 7 (ancien art. 5)

Il est inséré dans le Livre III, Titre Premier, Chapitre III, du même Code, une section IVbis, rédigée comme suit:

«Section IVbis. — Des successions déferées au cohabitant légal survivant

Article 745octies. — § 1er. Quels que soient les héritiers avec lesquels il vient à la succession, le cohabitant légal survivant recueille l'usufruit de l'immeuble affecté durant la vie commune à la résidence commune de la famille ainsi que des meubles qui le garnissent.

Le cohabitant légal survivant recueille seul, à l'exclusion de tous les autres héritiers, le droit au bail relatif à l'immeuble affecté à la résidence commune de la famille au moment de l'ouverture de la succession du cohabitant légal prédécédé et recueille l'usufruit des meubles qui le garnissent.

Les dispositions qui précèdent ne s'appliquent pas lorsque le cohabitant légal survivant est le descendant du cohabitant légal prédécédé.

§ 2. Nonobstant toute clause contraire, toute personne attributaire de la nue-propiété peut exiger que soient dressés un inventaire des meubles meublants ainsi qu'un état de la résidence commune.

§ 3. Les règles relatives à l'usufruit du conjoint survivant qui sont énoncées aux articles 745quater à 745septies s'appliquent par analogie à l'usufruit du cohabitant légal survivant.».

Art. 8 (ancien art. 6)

Dans l'article 915, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 14 mai 1981, les mots «et au cohabitant légal survivant» sont insérés entre les mots «conjoint survivant» et les mots «peuvent comprendre».

Art. 9 (anciens art. 7 et 8)

À l'article 1477 du même Code, inséré par la loi du 23 novembre 1998, sont apportées les modifications suivantes:

Art. 7 (vroeger art. 5)

In Boek III, Titel I, Hoofdstuk III, van hetzelfde Wetboek wordt een afdeling IVbis ingevoegd, luidende:

«Afdeling IVbis. — Erfopvolging van de langstlevende wettelijk samenwonende

Artikel 745octies.— § 1. De langstlevende wettelijk samenwonende verkrijgt, met welke erfgenamen hij ook tot de nalatenschap komt, het vruchtgebruik van het onroerend goed dat tijdens het samenwonen het gezin tot gemeenschappelijke verblijfplaats diende en van het daarin aanwezige huisraad.

De langstlevende wettelijk samenwonende verkrijgt als enige, met uitsluiting van alle andere erfgenamen, het recht op de huur van het onroerend goed dat bij het openvallen van de nalatenschap van de vooroverleden wettelijk samenwonende het gezin tot gemeenschappelijke verblijfplaats diende en verkrijgt het vruchtgebruik van het daarin aanwezige huisraad.

De voorgaande bepalingen zijn niet van toepassing wanneer de langstlevende wettelijk samenwonende een afstammeling is van de vooroverleden wettelijk samenwonende.

§ 2. Niettegenstaande enig andersluidend beding kan ieder die de blote eigendom verkrijgt, eisen dat een boedelbeschrijving van het huisraad en een staat van de gemeenschappelijke verblijfplaats wordt opgemaakt.

§ 3. De regels inzake het vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot die zijn opgenomen in de artikelen 745quater tot 745septies zijn van overeenkomstige toepassing op het vruchtgebruik van de langstlevende wettelijk samenwonende.».

Art. 8 (vroeger art. 6)

In artikel 915, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 14 mei 1981, worden de woorden «en aan de langstlevende wettelijk samenwonende», ingevoegd tussen de woorden «langstlevende echtgenoot» en de woorden «mogen evenwel» .

Art. 9 (vroeger art. 7 en 8)

In artikel 1477 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 23 november 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° l'article est complété par un § 5, rédigé comme suit:

«§ 5. Dans les limites de ce que le cohabitant légal survivant a recueilli dans la succession de son cohabitant légal prédécédé en vertu de l'article 745octies, § 1er, et des avantages que celui-ci lui aurait consentis par donation, testament ou convention visée à l'article 1478, le cohabitant légal survivant est tenu de l'obligation établie à l'article 203, § 1er, envers les enfants du cohabitant légal prédécédé dont il n'est pas lui-même le père ou la mère.»;

2° l'article est complété par un § 6, rédigé comme suit:

«§ 6. La succession du cohabitant légal prédécédé sans laisser de postérité doit des aliments aux ascendants du défunt qui sont dans le besoin au moment du décès, à concurrence des droits successoraux dont ils sont privés par des libéralités au profit du cohabitant légal survivant.».

Art. 10 (ancien art. 9)

Dans l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité, les mots «et du cohabitant légal survivant» sont insérés entre les mots «les droits du conjoint survivant» et les mots «, chacun des héritiers en ligne directe descendante» .

1° het artikel wordt aangevuld met een § 5, luidende:

«§ 5. De langstlevende wettelijk samenwonende is gehouden tot de verplichting gesteld in artikel 203, § 1, ten aanzien van de kinderen van de vooroverleden wettelijk samenwonende van wie hij niet de vader of de moeder is, binnen de grenzen van hetgeen hij krachtens artikel 745octies, § 1, heeft verkregen uit de nalatenschap van de vooroverledene en van de voordelen die deze hem mocht hebben verleend bij schenking, testament of in de in artikel 1478 bedoelde overeenkomst.»;

2° het artikel wordt aangevuld met een § 6, luidende:

«§ 6. Wanneer een wettelijk samenwonende vooroverleden is zonder nakomelingen achter te laten, is zijn nalatenschap aan zijn bloedverwanten in de opgaande lijn die ten tijde van het overlijden behoeftig zijn, levensonderhoud verschuldigd, ten belope van de erfrechten die zij verliezen ten gevolge van giften aan de langstlevende wettelijk samenwonende.».

Art. 10 (vroeger art. 9)

In artikel 1, eerste lid, van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit, worden de woorden «en van de langstlevende wettelijk samenwonende» ingevoegd tussen de woorden «de rechten van de langstlevende echtgenoot» en het woord «vastleggen» .